

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญหน้า ความจริงกับการให้ข้อเสนอแนะที่มีต่อความวิตกกังวล ในการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษของผู้ต้องขังหญิงคดีความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างเครื่องมือ และคุณภาพเครื่องมือ
4. การดำเนินการทดลอง
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นผู้ต้องขังหญิงคดีความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ อายุระหว่าง 20 – 30 ปี ต้องโทษครั้งแรกและมีโทษระหว่าง 12 – 18 เดือน เป็นผู้ต้องขังชั้นกลาง และเหลือเวลาต้องโทษ 6 เดือน ที่ทัณฑสถานหญิงชลบุรีจำนวน 102 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นผู้ที่มีคะแนนความวิตกกังวลต่อการดำรงชีวิต ภายหลังการพ้นโทษสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 จำนวน 24 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จากประชากร และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้ง เป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน โดยมีขั้นตอนในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ให้ผู้ต้องขังที่มีความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษจำนวน 102 คน ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความวิตกกังวลในการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษ

2. นำแบบสอบถามเกี่ยวกับความวิตกกังวลในการดำรงชีวิตหลังการฟันโทมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ เรียงตามลำดับคะแนนสูงสุดมาต่ำสุด แล้วคัดเลือกเฉพาะผู้ต้องขังที่มีความวิตกกังวลสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 จำนวน 27 คน

3. ผู้วิจัยสอบถามความสนใจในการเข้ารับการทดลองของผู้ต้องขัง ในข้อ 2 ตามความสนใจเข้ารับการทดลอง ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายมาจำนวน 24 คน และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม ละกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แบบสอบถามความวิตกกังวลที่มีต่อการดำรงชีวิตภายหลังฟันโท
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง
3. โปรแกรมการให้ข้อสนเทศ

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบทดสอบความวิตกกังวลในการดำรงชีวิตภายหลังฟันโท เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาขั้นตอนเตรียมตัวใกล้จะฟันโทและปัจจัยที่มีต่อความวิตกกังวลในการดำรงชีวิตภายหลังฟันโทจากเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.2 สำนวความวิตกกังวลในการดำรงชีวิตภายหลังฟันโทโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์

1.3 สร้างแบบสอบถามความวิตกกังวลในการดำรงชีวิตภายหลังฟันโท โดยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามความวิตกกังวลในการดำรงชีวิตภายหลังฟันโทของ เมตต์ หิรัญรอด (2538, หน้า 87 - 91) และข้อมูลที่ได้จากการสำนวนในข้อ 1.2 มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามโดยสร้างคำถามและปรับปรุงภาษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

1.4 หาค่าอำนาจแยกแยะ (item discrimination) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 30 ข้อ ไปทดลองใช้ (try out) กับผู้ต้องขังหญิงคดีมียาเสพติดให้โทษไว้ครอบครองเพื่อเสพที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน อายุระหว่าง 30 - 35 ปี ต้องโทษครั้งแรก มีโทษระหว่าง 12 - 24 เดือน เป็นผู้ต้องขังชั้นกลาง และเหลือเวลาต้องขังระหว่าง 8 - 12 เดือน

ในทัศนสถานหญิงชลบุรี แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามที่เกณฑ์กำหนดเพื่อหาค่าจำแนกโดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซ็นไทล์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด หาค่าคะแนนรายชื่อของกลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ แล้วเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของข้อคำถามแต่ละข้อโดยใช้วิธีการทางสถิติ (t - test) แล้วเลือกข้อซึ่งมีค่าระหว่าง 1.408 - 8.399 ได้จำนวน 28 ข้อ อีก 2 ข้อที่ค่าอำนาจจำแนกไม่อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ได้นำมาปรึกษากับประธานควบคุมวิทยานิพนธ์และได้ปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้เหมาะสม แล้วนำแบบสอบถามจำนวน 30 ข้อไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

1.5 หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามโดยคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha - coefficient) ของครอนบาช (cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความวิตกกังวลในการดำเนินชีวิตภายหลังพ้นโทษเท่ากับ 0.91

ลักษณะแบบสอบถามความวิตกกังวลที่มีต่อการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษ

แบบสอบถามความวิตกกังวลที่มีต่อการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประกอบค่า (ratio scale) 5 ระดับ คือ ความรู้สึกวิตกกังวลที่เกิดขึ้นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามความวิตกกังวลที่มีต่อการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นการประเมินความรู้สึกของผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษ แต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด คำตอบที่ดีที่สุด คำตอบที่ตรงกับความรู้สึกของผู้ต้องขังมากที่สุด

ในการตอบแบบสอบถามนี้ ขอให้ผู้ต้องขังอ่านข้อความทีละข้อ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของผู้ต้องขังในระดับมากน้อยเพียงใด และทำเครื่องหมาย (✓) ลงช่องหลังข้อความที่กำหนดไว้ให้ 5 ระดับ

มากที่สุด	หมายถึง	สำหรับข้อความที่ผู้ต้องขังรู้สึกว่าวิตกกังวลมากที่สุด
มาก	หมายถึง	สำหรับข้อความที่ผู้ต้องขังรู้สึกว่าวิตกกังวลมาก
ปานกลาง	หมายถึง	สำหรับข้อความที่ผู้ต้องขังรู้สึกว่าวิตกกังวลปานกลาง
น้อย	หมายถึง	สำหรับข้อความที่ผู้ต้องขังรู้สึกว่าวิตกกังวลน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	สำหรับข้อความที่ผู้ต้องขังรู้สึกว่าวิตกกังวลน้อยที่สุด

ข้อที่	ความวิตกกังวลที่มีต่อการดำรงชีวิต ภายหลังพ้นโทษ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1.	ข้าพเจ้ากังวลว่าสมาชิกในครอบครัวจะ เบียดเบียนข้าพเจ้า					
2.	ข้าพเจ้ากังวลว่าจะไม่สามารถปรับตัวให้ เข้ากับบุคคลในครอบครัวได้					
3.	ข้าพเจ้ากังวลเรื่องที่สมาชิกในครอบครัวไม่ เชื่อถือในตัวข้าพเจ้า					
4.	ข้าพเจ้ากังวลเรื่องตัวเองทำให้ครอบครัว มัวหมอง					
5.	ข้าพเจ้าไม่มั่นใจในการเผชิญหน้ากับ สมาชิกในครอบครัว					

เกณฑ์การให้คะแนน กำหนดไว้ดังนี้

ความรู้สึกรู้สึกวิตกกังวลมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

ความรู้สึกรู้สึกวิตกกังวลมาก ให้ 4 คะแนน

ความรู้สึกรู้สึกวิตกกังวลปานกลาง ให้ 3 คะแนน

ความรู้สึกรู้สึกวิตกกังวลน้อย ให้ 2 คะแนน

ความรู้สึกรู้สึกวิตกกังวลน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

2. โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง ผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง การให้คำปรึกษากลุ่ม ละความวิตกกังวลในการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษ ตลอดจนประสบการณ์การฝึกปฏิบัติให้คำปรึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดขั้นตอนใน การสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายในการวิจัย

2.2 สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง เพื่อลดความวิตกกังวลในการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการวิจัยครั้งนี้

2.3 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีการดำเนินการ และการประเมินผลแล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุง

2.4 ผู้วิจัยได้นำโปรแกรมข้อ 2.3 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับผู้ต้องขังที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับภาษาและเวลาที่ใช้ให้เหมาะสมอีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง

3. โปรแกรมการให้ข้อสนเทศ

3.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการดำรงชีวิต ภายหลังพ้นโทษและวิธีลดความวิตกกังวล เพื่อเป็นแนวทางกำหนดขั้นตอนการสร้างโปรแกรมการให้ข้อสนเทศให้เหมาะสมกับลักษณะปัญหาและผู้รับข้อสนเทศ

3.2 สร้างโปรแกรมการให้ข้อสนเทศ เพื่อลดความวิตกกังวลในการดำรงชีวิต ภายหลังพ้นโทษ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์โดยดูความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.3 นำโปรแกรมการให้ข้อสนเทศที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับผู้ต้องขังที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของโปรแกรม แล้วนำมาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปใช้ในการทดลอง

การดำเนินการทดลอง

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง 2 องค์ประกอบ แบบวัดซ้ำ 1 องค์ประกอบ (two - factor experiment with repeated measures on one factor) เพื่อเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง การให้ข้อสนเทศ และกลุ่มควบคุมที่มีต่อความวิตกกังวลในการดำรงชีวิตหลังพ้นโทษของผู้ต้องขังหญิง และเพื่อเปรียบเทียบระดับความวิตกกังวลก่อนทดลอง หลังทดลอง และระยะติดตามผลภายในแต่ละกลุ่ม

	b_1	b_2	b_3
A_1	G_1	G_1	G_1
A_2	G_2	G_2	G_2
A_3	G_3	G_3	G_3

ภาพที่ 3 ภาพแสดงแบบแผนการทดลอง 2 องค์ประกอบ แบบวัดซ้ำ 1 องค์ประกอบ
(two - factor experiment with repeated measures on one factor)
(Winer, 1971, p. 518)

ความหมายของสัญลักษณ์

- a_1 แทน การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง
 a_2 แทน การให้ข้อสนเทศ
 a_3 แทน วิธีการของกรมราชทัณฑ์
 b_1 แทน การทดสอบก่อนการทดลอง
 b_2 แทน การทดสอบหลังการทดลอง
 b_3 แทน การทดสอบติดตามผล
 G_1 แทน กลุ่มทดลองที่ 1
 G_2 แทน กลุ่มทดลองที่ 2
 G_3 แทน กลุ่มทดลองที่ 3

วิธีดำเนินการทดลอง

มีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพาถึงผู้อำนวยการ
 ทัณฑสถานหญิงชลบุรีเพื่ออนุมัติในการศึกษาวิจัย

1.2 ผู้วิจัยเข้าพบผู้อำนวยการทัณฑสถานหญิงชลบุรี เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์
 ขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยและขอความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยในรายละเอียดด้าน
 ต่าง ๆ

2. ขั้นตอนการทดลอง แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ

2.1 ระยะก่อนทดลอง

2.1.1 ผู้วิจัยเข้าพบผู้อำนวยการพัฒนสถานหญิงชลบุรี เพื่อขออนุญาตทดลองใช้แบบสอบถามความวิตกกังวล ที่มีต่อการดำรงชีวิตภายหลังการพ้นโทษ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามความวิตกกังวลที่มีต่อการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษไปใช้กับผู้ต้องขังที่มีคุณสมบัติเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน จากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาช ถ้าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความวิตกกังวลที่มีต่อการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ จึงนำไปทำการทดลองต่อไป

2.1.2 ทดลองใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม แบบเผชิญความจริงกับโปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ ถ้าพบว่าสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงจึงนำไปทำการทดลองต่อไป

2.1.3 เก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ต้องขังกลุ่มตัวอย่าง โดยให้ผู้ต้องขังตอบคำถามในแบบสอบถามความวิตกกังวลที่มีต่อการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษ ถ้าผู้ต้องขังไม่เข้าใจข้อใด ผู้วิจัยจะอธิบายให้ผู้ต้องขังเข้าใจ หลังจากนั้นผู้วิจัยทำการตรวจคะแนนในแบบสอบถามความวิตกกังวลที่มีต่อการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษทั้งหมด และสุ่มผู้ต้องขังที่มีคะแนนความวิตกกังวลที่มีต่อการดำรงชีวิตภายหลังการพ้นโทษในตนเองสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 โดยการสุ่ม ตัวอย่างแบบง่ายจำนวน 24 คน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายอีกครั้ง เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน เก็บคะแนนจากการตอบแบบสอบถามความวิตกกังวลที่มีต่อการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษในตนเองของผู้ต้องขังกลุ่มตัวอย่างไว้เป็นคะแนนความวิตกกังวลที่มีต่อการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษในระยะก่อนทดลอง (pretest)

2.2 ระยะทดลอง

2.2.1 ดำเนินการทดลองโดยใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงกับกลุ่มทดลองที่ 1 เป็นระยะเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง รวม 10 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา 09.00 น. – 10.00 น. ในวันจันทร์และวันพุธ

2.2.2 ดำเนินการทดลองโดยใช้ข้อเสนอแนะกับกลุ่มทดลองที่ 2 เป็นระยะเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้งรวม 10 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา 13.30 น. – 14.30 น. ในวันอังคารและวันพฤหัสบดี

2.3 ระยะหลังทดลอง

เมื่อเสร็จสิ้นโปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ข้อสนเทศและกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยให้ผู้ต้องขังตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ตอบแบบสอบถามความวิตกกังวลที่มีต่อการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษอีกครั้ง หลังจากเสร็จสิ้นการทดลองทันที เก็บคะแนนจากการตอบแบบสอบถามความวิตกกังวลที่มีต่อการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษ เป็นคะแนนความวิตกกังวลที่มีต่อการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษในระยะหลังทดลอง (posttest)

2.4 ระยะติดตามผล

หลังจากเสร็จสิ้นการทดลองเป็นเวลา 4 สัปดาห์ ผู้วิจัยดำเนินการให้ผู้ต้องขังกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ตอบแบบสอบถามความวิตกกังวลที่มีผลต่อการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษอีกครั้ง เก็บคะแนนจากการตอบแบบสอบถามความวิตกกังวลที่มีต่อการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษไว้เป็นคะแนนความวิตกกังวลที่มีต่อการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษในระยะติดตามผล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม เอส พี เอส เอส/พี ซี (SPSS/PC: Statistical Packages for Social Science) ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย (mean) ของคะแนนความวิตกกังวลที่มีต่อการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษ
2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของคะแนนความวิตกกังวลที่มีต่อการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษ
3. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความวิตกกังวลในการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษในระยะต่าง ๆ ของการทดลองระหว่างวิธีการทดลองทั้ง 3 วิธี และเปรียบเทียบระดับความวิตกกังวลก่อนทดลอง หลังทดลอง และระยะติดตามผลภายในแต่ละกลุ่ม ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภท 1 ตัวแปรระหว่างกลุ่ม และ 1 ตัวแปรภายในกลุ่ม (repeated measures analysis of variance : one between - subjects variable and one within - subjects variable) (Howell, 1997, p. 458, 1999, p. 357)